

งานมหกรรมคุณภาพ (QUALITY CONFERENCE) ครั้งที่ 31

คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

วันศุกร์ที่ 30 สิงหาคม 2567

บูรณาการกระบวนการทำงานด้วยมิติคุณภาพ
เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน...สู่การเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรม

การพัฒนาระบบการให้ความรู้และคำแนะนำในการปฏิบัติตัว

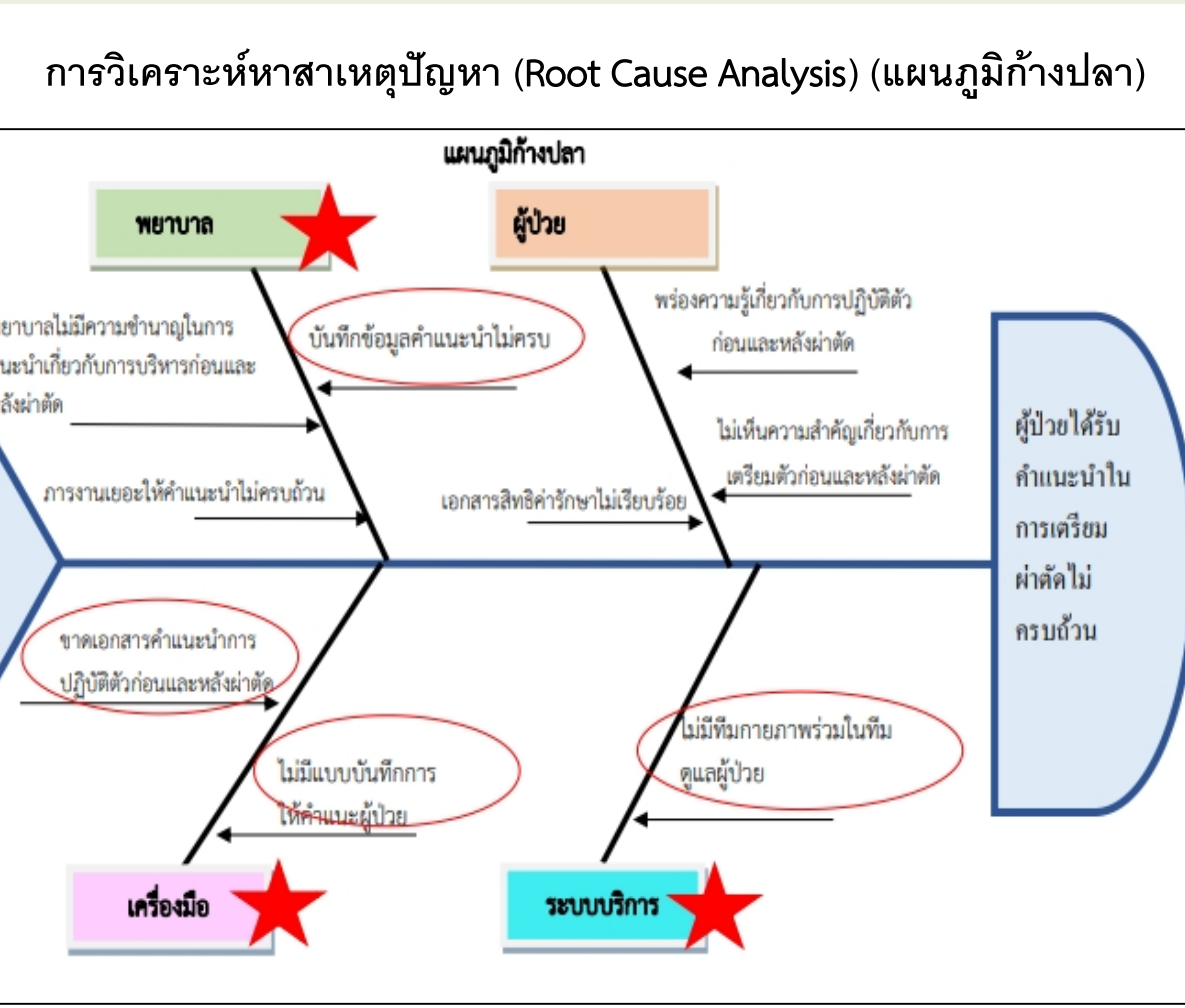
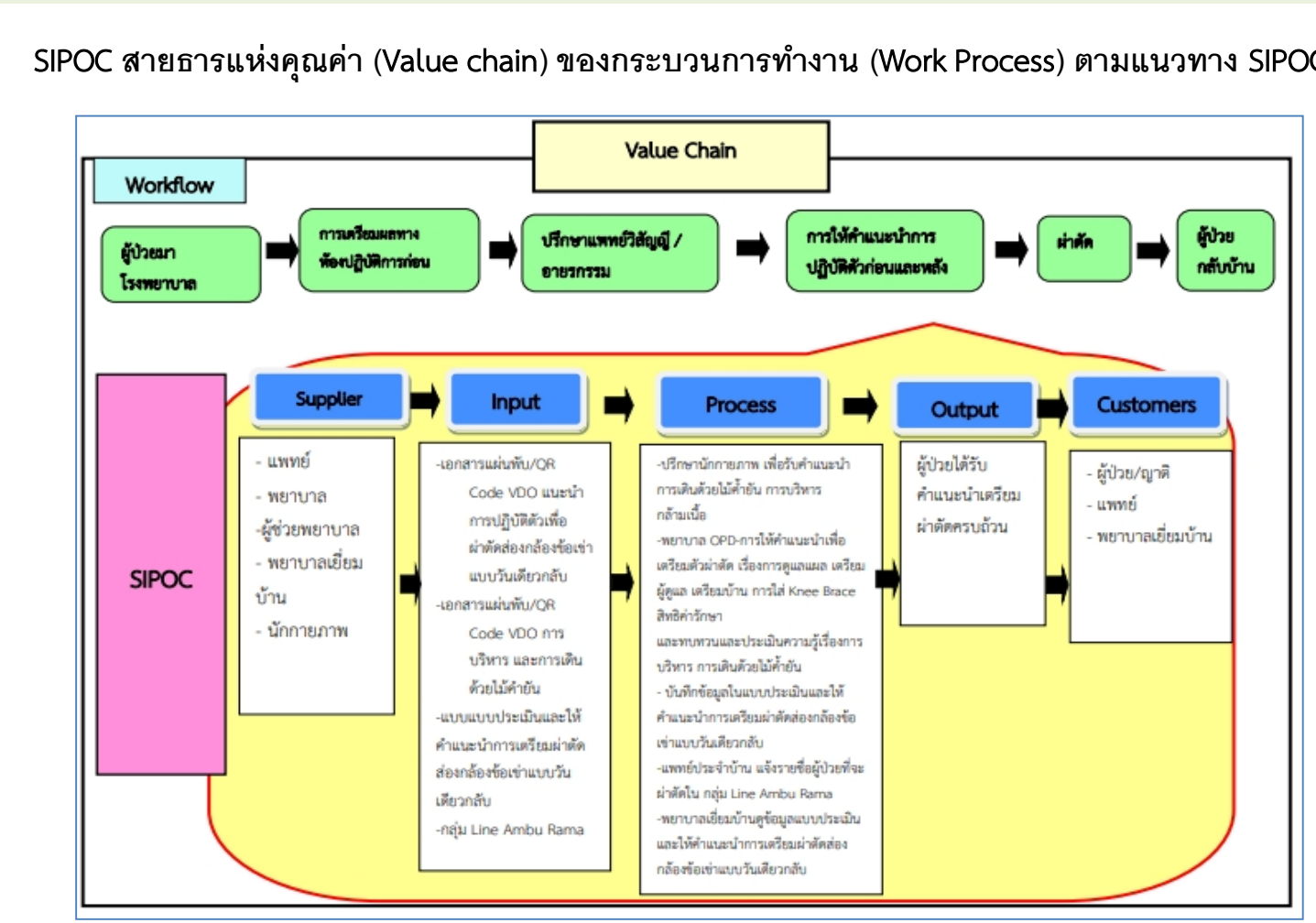
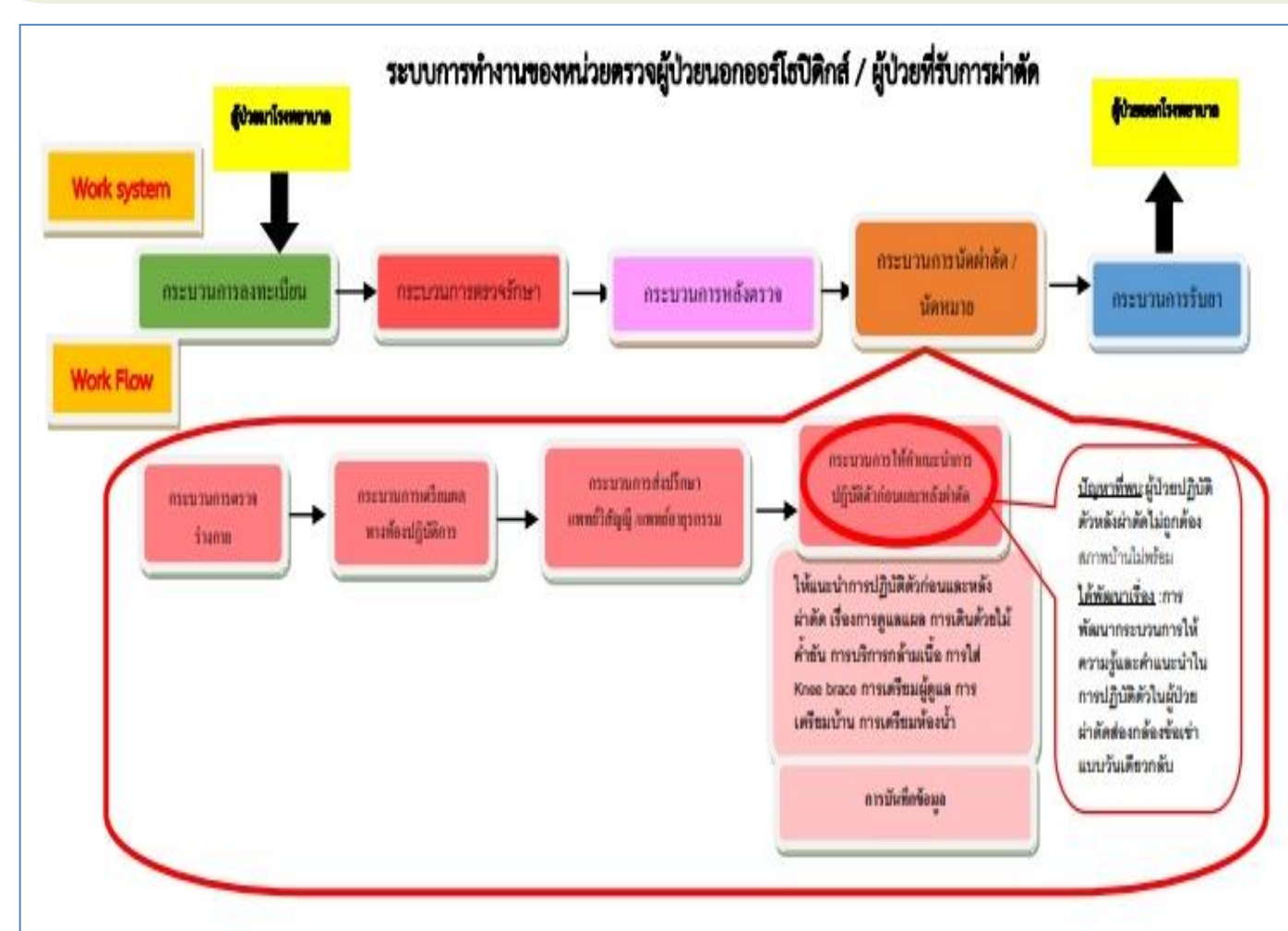
ในผู้ป่วยผ่าตัดส่องกล้องข้อเข่าแบบวันเดียวกลับ

บุญเรียง พิชมัย กุศลมาลย์ อุทัยศิลป์ และ นาฏอนงค์ อรุณวิสัย

หน่วยตรวจผู้ป่วยนอกออร์โธปิดิกส์ ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลรามาธิบดี

ที่มาและเหตุผล

ผู้ป่วยเอ็นไขว้หน้าข้อเข่าฉีกขาด (Anterior Cruciate Ligament Tear) หมอนรองเข่าฉีกขาด (Meniscus Injury) ที่จำเป็นต้องรักษาโดยการผ่าตัดมีแนวโน้มสูงขึ้น การผ่าตัดแบบเดิมผู้ป่วยต้องนอนโรงพยาบาล 2-3 วัน และรอคอยผ่าตัดนาน 6-9 เดือน ภาควิชาออร์โธปิดิกส์ร่วมกับสหสาขาวิชาชีพพัฒนาระบบผ่าตัดส่องกล้องข้อเข่าแบบวันเดียวกลับขึ้น (One Day Surgery) โดยสามารถจำหน่ายกลับบ้านได้ภายในวันที่ผ่าตัด เป็นที่แรกในประเทศไทย สถิติผู้ป่วยผ่าตัดส่องกล้องข้อเข่าแบบวันเดียวกลับ ปี 2560 - ปี 2566 จำนวน 9 ราย, 72 ราย, 62 ราย, 32 ราย, 43 ราย, 66 ราย และ 57 ราย ตามลำดับ ซึ่งช่วยลดระยะเวลารอคอยผ่าตัดลงเหลือเฉลี่ย 56 วัน และลดค่าใช้จ่าย 8,069 บาท/ราย การเตรียมผู้ป่วยให้พร้อมก่อนผ่าตัด จะช่วยลดความเสี่ยงในการเกิดภาวะแทรกซ้อนหลังผ่าตัด ผู้ป่วยมีความมั่นใจในการดูแลตัวเอง และจำหน่ายได้ตามแผนภายในวันที่ผ่าตัด การเตรียมผ่าตัดในช่วงแรกพยาบาลให้คำแนะนำด้วยวาจา ยังไม่มีเอกสาร / สื่อ ให้ผู้ป่วย และไม่ได้บันทึกข้อมูล และพบปัญหา เช่น สภาพบ้านไม่พร้อมดูแลหลังผ่าตัด ปฏิบัติตัวไม่ถูกต้อง ทีมผู้ดูแลจึงได้ร่วมกันพัฒนาระบบการให้ความรู้และคำแนะนำในการปฏิบัติตัวของผู้ป่วย โดยได้รับความร่วมมือจากภาควิชาวิสัญญี ภาควิชาเวชศาสตร์ฟื้นฟู พยาบาลเยี่ยมบ้าน เข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลผู้ป่วย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้ป่วยได้รับการผ่าตัดตามแผนการรักษา
2. เพื่อให้ผู้ป่วยที่ผ่าตัดส่องกล้องข้อเข่าแบบวันเดียวกลับได้รับความรู้ คำแนะนำ การปฏิบัติตัวก่อนและหลังผ่าตัด
3. เพื่อให้ผู้ป่วยและญาติพึงพอใจต่อระบบการเตรียมผ่าตัดส่องกล้องข้อเข่าแบบวันเดียวกลับ

กระบวนการปรับปรุง

ครั้งที่ 1 (ม.ค.-ธ.ค.62)

จัดทำเอกสาร และ VDO

คำแนะนำผู้ป่วยส่องกล้องข้อเข่าแบบวันเดียวกลับ

- จัดทำเอกสารแผนพับให้คำแนะนำผู้ป่วย เรื่องการผ่าตัดส่องกล้องข้อเข่าแบบผู้ป่วยนอก
- จัดทำ VDO การเตรียมตัวก่อนผ่าตัด วิธีการผ่าตัด การปฏิบัติตัวหลังการผ่าตัด
- ทำ QR Code VDO เพิ่มในแผ่นพับ
- ให้แผ่นพับและQR Code VDO ผู้ป่วยที่จะผ่าตัดศึกษาและเตรียมตัวล่วงหน้า

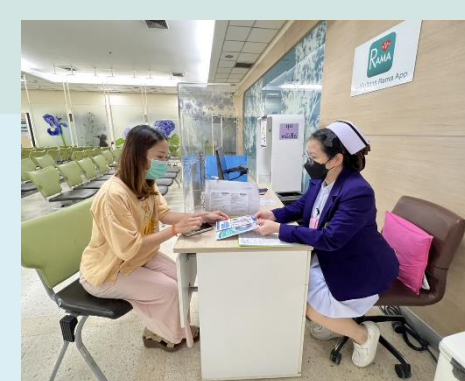

ครั้งที่ 2 (ม.ค. 64.-ธ.ค.65)

สร้างแบบประเมินและให้คำแนะนำ

การเตรียมผ่าตัดส่องกล้องข้อเข่าแบบวันเดียวกลับ

- พยาบาล Case manager ให้คำแนะนำรายบุคคล ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สิ่งแวดล้อมที่บ้าน การเตรียมเตียงนอน ห้องน้ำ การเตรียมผู้ดูแล สอนใส่ Brace การดูแลแผลผ่าตัด และสิทธิคำปรึกษา
- บันทึกข้อมูลในแบบบันทึก
- Scan ข้อมูลเข้าระบบ EMR เพื่อสื่อสารให้ทีมแพทย์ พยาบาลเยี่ยมบ้านใช้ข้อมูลวางแผนการดูแลผู้ป่วยต่อ

ครั้งที่ 3 (ม.ค.-ธ.ค.66)

ทีมแพทย์/นักกายภาพบำบัด
ร่วมให้คำแนะนำผู้ป่วยตั้งแต่มองผ่าตัด

- ทำนัดพบนักกายภาพ วันเดียวกับวันเจาะเลือดก่อนผ่าตัด
- นักกายภาพ ให้คำแนะนำ การเดินด้วยไม้ค้ำยัน / walker การบริหารกล้ามเนื้อ
- ให้เอกสารแผ่นพับ/QR Code VDO การบริหาร และการเดินด้วยไม้ค้ำยัน เพื่อกลับไปทบทวนที่บ้าน

ประโยชน์/การขยายผล

Safety	ผู้ป่วยได้รับการเตรียมความพร้อมก่อนผ่าตัด ครอบคลุมทุกมิติ ไม่เกิดภาวะแทรกซ้อนหลังผ่าตัด ส่งผลให้การผ่าตัดปลอดภัย ไม่มี Re admit ใน 28 วัน
Timely	ลดระยะเวลาการรอคอยผ่าตัดจาก 6-9 เดือน เหลือเฉลี่ย 56 วัน
Efficiency, Effectiveness	-ลดค่าใช้จ่ายของผู้ป่วย 8,069 บาท/ราย -โรงพยาบาลเพิ่มจำนวนเตียงหมุนเวียนสำหรับผู้ป่วยโรคอื่นๆที่จำเป็นต้องนอนโรงพยาบาล
Equity	มีมาตรฐานในการเตรียมความพร้อมผ่าตัด
Patient center	ผู้ป่วยพึงพอใจ

ผลการดำเนินการ

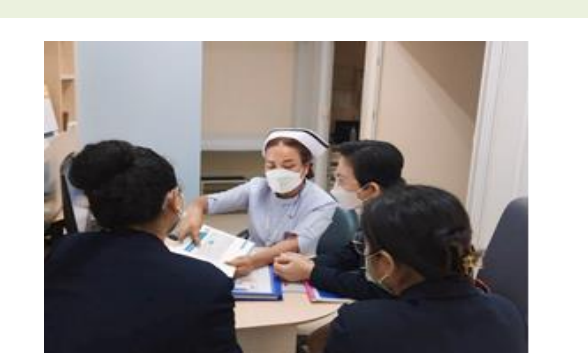
ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	ก่อนดำเนินการ	ผลการดำเนินการ (เดือน / ปี)			
			ครั้งที่ 1 ม.ค.-ธ.ค. 2563 (N=32)	ครั้งที่ 2 ม.ค.-ธ.ค. 2564 (N=43)	ครั้งที่ 3 ม.ค.-ธ.ค. 2565 (N=66)	ครั้งที่ 4 ม.ค.-ธ.ค. 2566 (N=57)
1. อัตราการเลื่อน/งดผ่าตัดเนื่องจากการเตรียมผู้ป่วยไม่พร้อม	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
2. อัตราผู้ป่วยที่ผ่าตัดส่องกล้องข้อเข่าแบบวันเดียวกลับ ได้รับความรู้ คำแนะนำ การปฏิบัติตัวก่อนและหลังผ่าตัด	100%	87.0%	87.5%	93.0%	95.4%	100%
3. อัตราความพึงพอใจของผู้ป่วยต่อกระบวนการเตรียมความพร้อมผ่าตัดส่องกล้องข้อเข่าแบบวันเดียวกลับ	> 90%	92.7%	94.1%	95.3%	96%	93%

สรุป

ผู้ป่วยที่ผ่าตัดส่องกล้องข้อเข่าแบบวันเดียวกลับ ได้รับคำแนะนำได้รับความรู้ก่อนและหลังผ่าตัดที่ครอบคลุมทุกมิติ ยึดผู้ป่วยเป็นศูนย์กลาง ทำให้ผู้ป่วยมีความรู้ ความเข้าใจ ปฏิบัติตัวได้ถูกต้อง ไม่เกิดภาวะแทรกซ้อนหลังผ่าตัด

การขยายผล

มีการขยายผลผลลัพธ์ของระบบการดูแลผู้ป่วยผ่าตัดแบบวันเดียวกลับไปยัง ภาควิชาอื่นในคณะฯ เป็นต้นแบบระดับประเทศ และเป็นທີ່ศึกษาดูงานของ โรงพยาบาลอื่นๆ เป็นวิทยากรเผยแพร่ความรู้และประสบการณ์ดูแลผู้ป่วยให้แก่บุคคลกรภายในและภายนอก ดังรูป

การผ่าตัดส่องกล้องข้อเข่าแบบวันเดียวกลับ ได้รับรองรางวัล เมื่อ 13 กันยายน 2566

